

TATARZY NA FILMOWYM PLANIE (s. 6)

Z archiwum Dzenetty Adamowicz.

PRZEGLĄD TATARSKI

NR 1 (45) ROK 1441/2020 (XII) ISSN 2080-0541

Modlitwa w intencji Ojczyzny (str. 1). Fot. Dżaneta Miśkiewicz.

1925–2020 95. ROCZNICA POWSTANIA MUZUŁMAŃSKIEGO ZWIĄZKU RELIGIJNEGO W RP

Pismo wydawane dzięki dotacji
Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji

SZANOWNI PAŃSTWO,

Prawdę powiedziawszy, to ani koniec roku, ani początek następnego nie mają specjalnego wpływu na intensywność działań w tatarskiej społeczności. O tym, co się u nas dzieje, a dzieje się naprawdę sporo, mogą Państwo przeczytać w każdym numerze „PT”. W obecnym wydaniu polecam zapoznanie się z tekstami podsumowującymi ubiegłoroczne przedsięwzięcia wydawnicze oraz projekty remontowe, które zrealizowano staraniem Najwyższego Kolegium Muzułmańskiego MZR.

Wiele tego. Długoletnie wysiłki muftiego Tomasza Miśkiewicza, stwarzające dla każdego chętnego możliwość twórczego realizowania się w wybranej dziedzinie, przynoszą piękne rezultaty. I to wszystko – remonty, konserwacje, czasopiśmiennictwo, wydawnictwa etniczne i religijne, różnorodne wydarzenia promocyjne i okazjonalne, dbanie o nieliczne tatarskie zabytki etc. etc. – dokładnie wszystko – przeznaczone jest dla całej bez wyjątku społeczności tatarsko-muzułmańskiej. Wreszcie, we wszystkich miejscach modlitwy znajdują się tatarscy albo tureccy imamowie, najbliżsi nam pod względem praktykowania religii oraz obyczajów. I tylko powinniśmy sobie życzyć, aby osoby niezdolne do spojrzenia poza własne podwórko nie przeszkadzały w tym, co robione jest przecież również dla nich.

Pewnie wciąż nie dla każdego jest zrozumiałe, że tatarszczyzna oraz muzułmańskość to pojęcia bez porównania obszerniejsze i ważniejsze niż czyjeś obejście. Że znaczenie i poważanie zyskujemy wówczas, gdy reprezentujemy zgodną w dobru, pracowitą i wspierającą się we wszystkim, także w problemach, społeczność. Nie musimy nawet wzajemnie się uwielbiać – abyśmy tylko na siebie publicznie nie złorzeczyli. W wolnej chwili przemyślimy sobie raz jeszcze: co to znaczy, że jesteśmy polskimi Tatarami-muzułmanami? Co nas nimi czyni: czy tylko i wyłącznie tatarska babcia i dziadek, rodzice tatarskiego pochodzenia? Czy może coś więcej: coś, co powoduje, że czujemy się złączeni z całą wspólnotą na dobre i złe? Niedawno w komentarzu pod pewnym tekstem o Tatarach jakiś pan napisał: „Musa Czachorowski to Tatar w 1/4 albo 1/8”. Powiedziałbym, że to wcale niezłe proporcje, biorąc pod uwagę całe wieki zamieszkiwania na polskiej ziemi. Jednak powoływanie się na większą lub mniejszą ilość krwi w krwi to za mało. Jestem Tatarom sercem i umysłem, co, uwzględniając stosunek średniej wagi serca i mózgu do całkowitej masy mojego ciała, czyni ze mnie Tatarą mniej więcej w 1/40. Mało to? Dużo?

Każdy z nas ustala własne proporcje poprzez osobisty stosunek do wspólnoty. Odważajmy zatem, proszę, swoją tatarskość na właściwych szalkach. Bądźmy sobie bliscy.

Z najserdeczniejszymi życzeniami na ten nas wszystkich nowy rok

Musa Czachorowski

W NUMERZE:

Modlitwa w intencji Ojczyzny	1
Mielludowe spotkanie	1
Festiwal w Kaliningradzie	2
Konferencja w Gorzowie Wlkp.	2
Maroko turystycznym okiem	3
Książkowe promocje w muzeum	4
Dwudziestolecie „Buńczuka”!	4
Ekumeniczna wigilia	5
Rada Seniorów w Sokółce	6
Tatarzy na filmowym planie	6
Publikacje Najwyższego Kolegium Muzułmańskiego MZR. Podsumowanie roku 2019	8
Projekty remontowe Najwyższego Kolegium Muzułmańskiego MZR. Podsumowanie roku 2019	10
Pamiętajmy o naszych ułanach	11
Apel o upamiętnienie kawalerzystów	12
Tatarski oficer i artysta	13
Przyczynek do służby pułkownika artylerii Józefa Koryckiego	15
O moim stryju, Leonie	18
Moje Niekraszuńce	19
Biskup w meczecie	21
Architekci i architektura kowieńskiego meczetu	23
Równe prawa krymskich Tatarów	26
Imprezy rekonstrukcyjne – wątki mongolsko-tatarskie (1)	29
Wspomnienia (27)	31

Przegląd Tatarski, kwartalnik społeczno-kulturalny poświęcony Tatarom w Polsce i na świecie

ISSN 2080-0541

Wydawca: Najwyższe Kolegium Muzułmańskie Muzułmańskiego Związku Religijnego w RP
ul. Piastowska 13 F, 15-207 Białystok, tel. +48 85 732 40 23, +48 605 612 137, mzm@mzm.pl, www.mzm.pl

Redaktor naczelny: Musa Çaxarxan Czachorowski, tel. +48 604 136 386, caxarxan@gmail.com

Rada Redakcyjna: Lila Asanowicz, Daniel St. Czachorowski, Michał Łyszczarz, Aleksander Miśkiewicz, Krzysztof Edem Mucharski (zdjęcia), Barbara Pawlic-Miśkiewicz, Dżemila Smajkiewicz-Murman, Halina Szahidewicz

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych. Zastrzega też sobie prawo redagowania i skracania tekstów, zmiany tytułów oraz obróbki zdjęć.

Redakcja nie zawsze zgadza się z poglądami Autorów tekstów.

Skład i druk: Agencja Wydawnicza ARG1 s.c., ul. Wodzisławska 16, 52-017 Wrocław, www.argi.pl

Pismo wydawane dzięki dotacji Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji

nakład 500 egz.

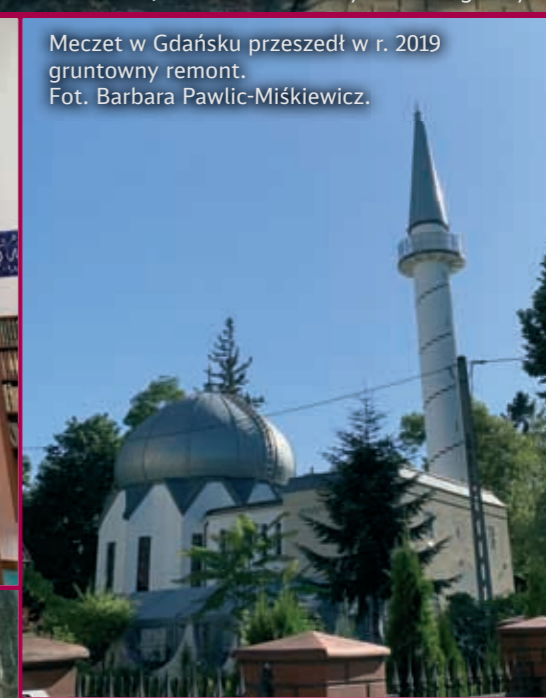
REMONTY 2019 (s. 10)

Muzułmański Cmentarz Tatarski, Warszawa. Fot. Szymon Grzegorzczak.

Nowy mihrab i minbar w gdańskim meczecie.
Fot. Barbara Pawlic-Miśkiewicz.

Meczet w Gdańsku przeszedł w r. 2019 gruntowny remont.
Fot. Barbara Pawlic-Miśkiewicz.

Imam Mirzogolib Radzhabaliev na mizarze w Zastawku. Fot. Szymon Grzegorzczak.

Brama na mizar w Bohonikach. Fot. Barbara Pawlic-Miśkiewicz.